

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Kraków, 08 LIP. 2021

WK-04. 1711.9.2021

Pan
Maciej Wąsowicz
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
ul. Babińskiego 25
30-393 Kraków

Wystąpienie pokontrolne

Podmiot kontrolowany: Dom Pomocy Społecznej, ul. Babińskiego 25

Przedmiot kontroli: ocena poprawności prowadzenia ewidencji księgowej wydatków budżetowych oraz dokonywanie rozliczeń otrzymanych środków za 2020 rok

Termin przeprowadzenia kontroli: 22.03.2021 r. - 26.03.2021 r., 10.05.2021 r. - 18.05.2021 r.

I. Ocena działalności kontrolowanej jednostki

Referat Kontroli Finansowej Wydziału Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa przeprowadził na podstawie upoważnień o numerach: 19/2021 oraz 25/2021, podpisanych przez Prezydenta Miasta Krakowa odpowiednio w dniach 16.03.2021 i 04.05.2021 roku, kontrolę doraźną w zakresie oceny poprawności prowadzenia ewidencji księgowej wydatków budżetowych oraz dokonywania rozliczeń otrzymanych środków za 2020 rok w kierowanej przez Pana jednostce, której wyniki zostały ujęte w dwustronnie podpisanym protokole.

Kontrolę przeprowadzono metodą wrywkową, obejmując badaniem rok 2020, ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka polegającego na niezapewnieniu prawidłowego:

- prowadzenia ewidencji księgowej wydatków budżetowych,
- dokonywania rozliczeń otrzymanych środków.

Na podstawie analizy dokumentacji przedłożonej przez jednostkę do kontroli stwierdzono nieprawidłowości, które świadczą o częściowym zmaterializowaniu się ryzyka wymienionego na wstępie, tj.:

- 1) niewykazanie w *Zakładowym planie kont*, konta 919 *Wydatki COVID - 19*, na którym jednostka prowadziła ewidencję księgową, co stanowi naruszenie art. 10 ust. 1 pkt 3a)

- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.),
- 2) nieprowadzenie ewidencji księgowej na stronie Wn konta 998 *Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego* oraz na koncie 999 *Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszlých lat*, czym naruszono wytyczne określone w Załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r w sprawie *rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej* (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 342),
 - 3) nieprowadzenie ewidencji analitycznej uwzględniającej klasyfikację budżetową na niżej wymienionych kontach rozrachunkowych zespołu 2:
 - a) 225 *Rozrachunki z budżetami*,
 - b) 229 *Pozostałe rozrachunki publicznoprawne*,
 - c) 231 *Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń*,czym naruszono art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości oraz § 20 ust. 1 pkt 4b) i § 21 rozporządzenia w sprawie *rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...)*,
 - 4) oznakowanie w sposób nieprawidłowy dowodów księgowych numerem kolejnym (np. 1, 2, itp.) bez powiązania z pozycją zapisu księgowego, czym naruszono art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości,
 - 5) skorygowanie w sposób nieprawidłowy kwoty wynikającej z faktury błędnie ujętej w księgach rachunkowych, poprzez niedokonanie korekty zapisów księgowych na koncie 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* oraz niesporządzenie dokumentu PK - *Polecenie księgowania*, zawierającego stosowne podpisy dotyczące sprawdzenia dowodu oraz akceptację Dyrektora na zmianę klasyfikacji budżetowej, czym naruszono wymogi art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości,
 - 6) ujmowanie zapisem zbiorczym w jednym dowodzie księgowym kilku faktur, które nie były w nim pojedynczo wymienione, co było niezgodne z art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości oraz § 12 ust. 2 *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów Domu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Babińskiego 25*,
 - 7) niedokonanie lub dokonanie w sposób nieprawidłowy opisu sposobu rozdysponowania materiałów i pozostałych składników na fakturach, co świadczy o nieprawidłowym przeprowadzeniu kontroli merytorycznej,
 - 8) dokonanie zapłaty zobowiązań, wynikających z faktur otrzymanych od kontrahentów, po wyznaczonym terminie płatności oraz nieubieganie się o prolongatę terminu płatności, narażając jednostkę na obciążenie odsetkami za nieterminowe wpłaty,
 - 9) dokonywanie zakupów gotówkowych ze środków własnych pracowników bez wcześniejszego pobrania zaliczki, uniemożliwiając tym samym przeprowadzenie przez Głównego księgowego kontroli wstępnej, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 305), a także z naruszeniem § 31 ust. 1 *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów*,
 - 10) sklasyfikowanie niezgodnie z zasadami określonymi w Załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie *szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.) niżej wymienionych wydatków:

- a) 114,55 zł – za zakup nagród dla mieszkańców za pracę na terenie (żywność) – w paragrafie 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia* zamiast 4220 *Zakup środków żywności*,
 - b) 1.080,00 zł za zakup maseczek ochronnych - w paragrafie 4210 zamiast 4230 *Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych*,
 - c) 75,00 zł – za usługę dot. zamówienia pieczętarki i automatu – w paragrafie 4210 zamiast 4300 *Zakup usług pozostałych*,
 - d) 8.278,38 zł za zakup kombinezonów ochronnych dla pracowników – w paragrafie 4210 zamiast 3020 *Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń*,
 - e) 2.290,26 zł za zakup fartuchów barierowych – w paragrafie 4210 zamiast 3020,
 - f) 165,00 zł za wynajęcie sprzętu (młota udarowego) – w paragrafie 4270 *Zakup usług remontowych* zamiast 4300 *Zakup usług pozostałych*,
 - g) 1.482,00 zł za kontrolę stanu technicznego przewodów kominowych – w paragrafie 4270 zamiast 4300,
 - h) 2.000,00 zł za usługi prawne - w paragrafie 4300 zamiast 4390 *Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii*,
 - i) 523,00 zł za wywóz odpadów komunalnych - w paragrafie 4520 *Opłaty na rzecz budżetów* zamiast 4300 *Zakup usług pozostałych*,
- 11) wskazywanie na dowodach źródłowych (fakturach) daty ujęcia dokumentu w księgach rachunkowych, niezgodnej z datą zapisu w systemie księgowym, o której mowa w art. 23 ust 2 pkt 4 ustawy o *rachunkowości*,
- 12) nieujęcie na źródłowych dowodach księgowych dekretacji na kontach pozabilansowych, czym naruszono art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o *rachunkowości*,
- 13) prowadzenie ewidencji składników majątku DPS w sposób niezgodny z art. 20 ust. 1 ustawy o *rachunkowości* oraz z *Instrukcją w sprawie zasad ewidencjonowania składników majątkowych i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Domu Pomocy Społecznej w Krakowie, ul. Babińskiego 25*, poprzez:
- a) nieobjęcie w 2020 r. ewidencją na koncie 020 *Wartości niematerialne i prawne* oraz nieujęcie w ewidencji ilościowo – wartościowej licencji bezterminowej na program Access 2016 o wartości 990,15 zł,
 - b) nieobjęcie w 2020 r. ewidencją na koncie 013 *pozostałe środki trwałe* oraz nieujęcie niżej wymienionych składników majątku w ewidencji ilościowo – wartościowej:
 - zasilacza (stanowiącego całość z terminalem kontroli) o wartości 55,35 zł,
 - defibrylatora o wartości 4.815,00 zł,
 - lampy bakteriobójczej o wartości 1.275,00 zł,
 - ssaka medycznego o wartości 1.450,00 zł,
 - generatora ozonu o wartości 1.999,00 zł,
 - mebli o wartości 115.066,50 zł (meble przyjęto do ewidencji ilościowo - wartościowej dopiero w styczniu 2021 roku),
 - c) nieujęcie trzynastu składników majątku o niskiej wartości w ewidencji ilościowej (dot.: ciśnieniomierzy, inhalatora, termometrów, pulsoksymetrów i stojaka do kroplówki),
- 14) ujęcie w księgach rachunkowych operacji gospodarczych wynikających z otrzymanych faktur od dostawców z datą wcześniejszą niż faktury zostały wystawione, naruszając art. 20 ust. 1 i art. 23 ust. 2 pkt 4 ustawy o *rachunkowości*,
- 15) ujęcie w księgach rachunkowych niżej wymienionych operacji niezgodnie z zasadami określonymi w Załączniku nr 3 do rozporządzenia w *sprawie rachunkowości oraz planów*

kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) i Zakładowym planie kont, tj.:

- a) zobowiązania wynikające z faktur otrzymanych od kontrahentów ewidencjonowano w sposób niejednolity i niesystematyczny, używając naprzemiennie kont rozrachunkowych: 240 *Pozostałe rozrachunki* i 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami*, niezgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz Zakładowym planem kont,
 - b) zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ewidencjonowano na koncie 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* zamiast na koncie 225 *Rozrachunki z budżetami*,
- 16) ujmowanie na dowodach księgowych PK - *Polecenie księgowania*, generowanych w systemie ENOVA, nieprawidłowej daty wystawienia dowodu księgowego - w pozycji „data dokumentu” niewłaściwie wpisywano datę operacji gospodarczej zamiast daty sporządzenia dokumentu,
- 17) wykazanie w sprawozdaniach budżetowych Rb - 28S z *wykonania planu wydatków budżetowych* danych niezgodnych z ewidencją księgową, tj.:
- a) w Rb-28S sporządzonym wg stanu na dzień 30.09.2020 r., wykazano w kolumnie 6 *Zaangażowanie* w rozdziale 85202 § 4520 kwotę niższą o 0,32 zł od kwoty, która wynikała z obrotów narastająco strony Ma kont analitycznych prowadzonych do konta 998 *Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego*,
 - b) w Rb-28S sporządzonym wg stanu na dzień 30.11.2020 r. - w kolumnie 7 *Wydatki wykonane* stwierdzono niej wymienione różnice w stosunku do kwot wynikających z obrotów narastająco strony Ma kont analitycznych prowadzonych do konta 130 *Rachunek bieżący jednostki*:
 - 6,00 zł - w wierszu 85202 § 4110,
 - 700,00 zł - w wierszu 85395 § 4017,
 - 200,00 zł - w wierszu 85395 § 4019,
 - 700,00 zł - w wierszu 85395 § 4117,
 - 200,00 zł - w wierszu 85395 § 4119,

czym naruszono § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.),

- 18) zatwierdzenie:
- a) sprawozdania budżetowego Rb-28S za okres sprawozdawczy od początku roku do 31.12.2020 r. oraz Planu finansowego jednostki budżetowej na rok 2020 przez pracowników, którzy nie posiadali prawidłowo udzielonego umocowania do wykonywania wyżej wymienionych czynności. W przypadku swojej nieobecności, Kierownik zapewnia prawidłowe funkcjonowanie jednostki poprzez powierzenie odpowiednim pracownikom uprawnień do wykonywania konkretnych czynności w formie odrębnego imiennego upoważnienia albo wskazania w *Regulaminie organizacyjnym* tej jednostki. Zakres i zasady upoważnienia należy w tych dokumentach wyraźnie określić,
 - b) zatwierdzenie końcowego sprawozdania rzeczowo - finansowego z realizacji projektu „Małopolska Tarcza Antykrzysowa - Pakiet Społeczny. Bezpieczny Dom” przez pracownika innego niż posiadającego stosowne upoważnienie do tej czynności (w przypadku nieobecności Kierownika jednostki).

Dopuszczenie do sytuacji, w której istotne dla jednostki dokumenty są zatwierdzane w związku z nieobecnością Dyrektora przez nieuprawnionych pracowników

lub pracowników, którzy nie posiadają do tych czynności poprawnie udzielonych upoważnień świadczy o niezapewnieniu przez Kierownika jednostki właściwego funkcjonowania kontroli zarządczej w tym obszarze,

- 19) naruszenie zasad realizowania wydatków i gromadzenia dochodów w jednostkach budżetowych, określonych art. 11 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych* poprzez:
 - a) zawarcie przez Dyrektora DPS w umowie nr COVID.19.26.2020 z dnia 30.10.2020 r. z Narodowym Funduszem Zdrowia – Małopolskim Oddziałem Wojewódzkim w Krakowie ustaleń dotyczących przekazywania środków finansowych bezpośrednio na rachunek DPS i w konsekwencji dokonywanie rozliczeń pieniężnych z pominięciem właściwego konta Gminy Miejskiej Kraków,
 - b) dokonanie zwrotu niewykorzystanych środków na wydatki związanych z realizacją umowy Nr OZ-431-1-83/20 zawartej pomiędzy Województwem Małopolskim – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, bezpośrednio na rachunek Grantodawcy zamiast na rachunek Gminy Miejskiej Kraków.

II. Zalecenia

W celu wyeliminowania stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości oraz uniknięcia powstania ich w przyszłości należy:

- 1) wykazać w obowiązującym *Zakładowym planie kont* wszystkie stosowane przez jednostkę konta, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3a) ustawy o *rachunkowości*,
- 2) prowadzić ewidencję księgową na kontach 998 *Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego* oraz 999 *Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat*, zgodnie z wymogami określonymi w Załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie *rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...)*,
- 3) prowadzić ewidencję analityczną na kontach rozrachunkowych: 225 *Rozrachunki z budżetami*, 229 *Pozostałe rozrachunki publicznoprawne* oraz 231 *Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń* uwzględniając klasyfikację budżetową, zgodnie z art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o *rachunkowości* oraz § 20 ust. 1 pkt 4b) i § 21 rozporządzenia w sprawie *rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...)*,
- 4) numerować dowody księgowe w sposób pozwalający na identyfikację i określenie sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, zgodnie z art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o *rachunkowości*,
- 5) korygować w sposób prawidłowy błędne zapisy w księgach rachunkowych z uwzględnieniem kont rozrachunkowych, na podstawie stosownego PK – *Polecenie księgowania*, spełniającego wymogi określone w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o *rachunkowości*. Polecenia księgowania, które korygują klasyfikację budżetową zatwierdzoną na dokumencie źródłowym, wprowadzać do ksiąg rachunkowych dopiero po uzyskaniu akceptacji Dyrektora zmiany jego poprzedniej decyzji,
- 6) wymieniać w dowodach księgowych zbiorczych, poszczególne dowody źródłowe wchodzące w skład dowodu zbiorczego, zgodnie z art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy o *rachunkowości* oraz § 12 ust. 2 *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów Domu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Babińskiego 25*,

- 7) ujmować na fakturach szczegółową informację o przeznaczeniu i sposobie rozdysponowania materiałów i pozostałych składników, zapewniając tym samym prawidłowe przeprowadzenie kontroli merytorycznej,
- 8) regulować w sposób terminowy zobowiązania wobec dostawców, a w przypadku braku takiej możliwości występować o prolongatę terminu płatności,
- 9) dokonywać zakupów gotówkowych ze środków przyznanych jako zaliczki, po uprzednim przeprowadzeniu w sposób prawidłowy kontroli wstępnej przez Głównego księgowego, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 a) ustawy o *finansach publicznych* oraz zgodnie z zasadami zawartymi w § 31 ust. 1 *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów* oraz oceny celowości wydatku,
- 10) klasyfikować wydatki zgodnie z zasadami określonymi w Załączniku nr 4 do rozporządzenia w *sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*,
- 11) wskazywać na dowodach źródłowych (fakturach) prawidłową datę dokonania zapisu w systemie księgowym, o której mowa w art. 23 ust 2 pkt 4 ustawy o *rachunkowości*,
- 12) wpisywać na źródłowych dowodach księgowych dekretację na kontach pozabilansowych, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o *rachunkowości*,
- 13) prowadzić na bieżąco ewidencję składników majątku, zgodnie z wytycznymi zawartymi w art. 20 ust. 1 ustawy o *rachunkowości* oraz z *Instrukcją w sprawie zasad ewidencjonowania składników majątkowych (...)*,
- 14) ewidencjonować w księgach rachunkowych operacje gospodarcze wynikające z otrzymanych od kontrahentów faktur zgodnie z art. 20 ust. 1 i art. 23 ust. 2 pkt 4 ustawy o *rachunkowości*,
- 15) ujmować w księgach rachunkowych operacje na kontach rozrachunkowych 201, 225 i 240 w sposób systematyczny i zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w art. 15 ust. 1 ustawy o *rachunkowości* i w Załączniku nr 3 do rozporządzenia w *sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...)* oraz w *Zakładowym planie kont*,
- 16) umieszczać na dokumentach księgowych PK - *Polecenie księgowania* prawidłowe daty ich wystawienia,
- 17) wykazywać w sprawozdaniach budżetowych dane zgodne z ewidencją księgową spełniając tym samym wymogi § 9 ust. 2 rozporządzenia w *sprawie sprawozdawczości budżetowej*,
- 18) udzielić pracownikom stosownych upoważnień do wykonywania konkretnych czynności w czasie nieobecności Dyrektora lub wprowadzić w tym zakresie odpowiednie ustalenia w *Regulaminie organizacyjnym*. Należy podkreślić, że zakres i zasady upoważnień powinny być w tych dokumentach wyraźnie wyszczególnione,
- 19) zawierać umowy w sposób gwarantujący zachowanie prawidłowych przepływów pieniężnych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 11 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*. Dodatkowo wprowadzić stosowne mechanizmy kontroli zarządczej, które zapewnią, że wpływy oraz rozliczenia środków finansowych w ramach realizowanych umów/grantów/projektów będą odbywały się za pośrednictwem odpowiedniego rachunku bankowego Gminy Miejskiej Kraków.

Ponadto proszę wyeliminować uchybienia opisane szczegółowo w protokole kontroli, w stosunku do których nie sformułowano zaleceń pokontrolnych ze względu na ich charakter formalny lub niemający istotnego wpływu na prawidłowe funkcjonowanie jednostki, w tym gospodarowanie finansami i prezentowanie danych w sprawozdaniach.

III. Osoby odpowiedzialne za realizację zaleceń pokontrolnych

Pan Maciej Wąsowicz - Dyrektor Domu Pomocy Społecznej, ul. Babińskiego 25 w Krakowie.

IV. Termin realizacji zaleceń pokontrolnych: od zaraz.

V. Termin sporządzenia sprawozdania z realizacji zaleceń pokontrolnych

Sprawozdanie zawierające odniesienie do każdego ze sformułowanych zaleceń pokontrolnych wraz z podaniem terminu i sposobu jego realizacji proszę przesać w terminie do dnia **27.08.2021 r.** do Referatu Kontroli Finansowej Wydziału Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa, ul. Sarego 4.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Dom Pomocy Społecznej, ul. Babińskiego 25, 30-393 Kraków,
2. aa.

Do wiadomości:

1. Pan Andrzej Kulig – I Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Społecznej i Komunalnej
2. Pan Witold Kramarz – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
3. Pani Małgorzata Okarmus – Skarbnik Miasta Krakowa